

Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 1991 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 69 του 1991

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ Ή ΜΕΙΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΤΩΝ ΝΕΡΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ, ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΤΗΣ ΠΑΝΙΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΛΩΡΙΔΑΣ ΤΩΝ ΝΕΡΩΝ.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Ι.—ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 1991.

Συνοπτικός
τίτλος.

2. Για σκοπούς του παρόντος Νόμου:

Ερμηνεία.

«άδεια» σημαίνει άδεια για απόρριψη που εκδίδεται με βάση τα άρθρα 12 και 21·

«απόβλητο» περιλαμβάνει:

(α) Οποιαδήποτε ουσία που αποτελεί άχρηστο στερεό απόβλητο ή υγρό απόβλητο·

(β) οποιοδήποτε υλικό ή αντικείμενο το οποίο προορίζεται να απορριφθεί ως σπασμένο, φθαρμένο, μολυσμένο ή άλλως πως καταστραμμένο, ή άλλη ανεπιθύμητη ύλη ή αντικείμενο,

και οι όροι «απόβλητο υλικό» ή «απόβλητη ύλη» θα ερμηνεύονται ανάλογα·

«Αρχιεπιθεωρητής» σημαίνει τον Αρχιεπιθεωρητή που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 30·

«βιομηχανικές πηγές» περιλαμβάνουν όλες τις πηγές που αναφέρονται στο άρθρο 2 του περί Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης Νόμου·

«διαχειριστής» σημαίνει πρόσωπο το οποίο έχει τη γενική ευθύνη και αρμοδιότητα για τη λειτουργία μιας διεργασίας·

«νερά της Κύπρου» περιλαμβάνουν την αιγιαλίτιδα ζώνη της Κύπρου και όλα τα επιφανειακά και υπόγεια νερά της Κύπρου καθώς και όλα τα νερά οποιουδήποτε υδατοφράκτη ή δεξαμενής, αλλά δεν περιλαμβάνουν—

(i) Νερά ιδιωτικού οχετού ή αποχέτευσης ή μονάδων επεξεργασίας αστικών αποβλήτων·

(ii) νερά ιδιωτικού θαλάμου, ντεποζίτου, δεξαμενής ή άλλου δοχείου·

«ποιοτικοί στόχοι» σημαίνει την ποιότητα του νερού αναφορικά με φυσικά, χημικά και βιολογικά συστατικά, της οποίας επιδιώκεται η επίτευξη και διατήρηση·

«ρυάκι» σημαίνει κάθε ροή νερού στην επιφάνεια της γης, είτε φυσική είτε τεχνητή, αλλά δεν περιλαμβάνει οποιαδήποτε αποχέτευση που ανήκει σε τοπική αρχή.

«ρύπανση» σημαίνει αλλοίωση της φύσης ή των χαρακτηριστικών του νερού ή οποιωνδήποτε συστατικών του ή αλλοίωση ή προσθήκη οποιασδήποτε ουσίας η οποία μεταφέρεται εν αιωρήσει ή διαλυμένη μέσα στο νερό, έτσι ώστε αυτό να καθίσταται λιγότερο κατάλληλο για οποιοδήποτε σκοπό ή λιγότερο ικανό να συντηρήσει τη φυσική χλωρίδα και πανίδα που βρίσκεται μέσα σ' αυτό, και ο όρος «ρυπαίνω» θα ερμηνεύεται ανάλογα.

Πρώτος
Πίνακας.
Μέρος I.

«Τεχνική Επιτροπή» σημαίνει την Τεχνική Επιτροπή για την Προστασία του Περιβάλλοντος που ιδρύεται με βάση το Μέρος I του Πρώτου Πίνακα.

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

«υφιστάμενη απόρριψη» σημαίνει συνεχή ή τακτική απόρριψη αποβλήτου για περίοδο τουλάχιστον ενός μήνα κατά τη διάρκεια των δώδεκα μηνών που προηγούνται της ημερομηνίας δημοσίευσης του παρόντος Νόμου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Εξουσίες
Υπουργού.
Πρώτος
Πίνακας.
Μέρος I.

3.—(1) Ο Υπουργός, ύστερα από συνεννόηση με την Τεχνική Επιτροπή, και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο Μέρος I του Πρώτου Πίνακα:

(α) Καθορίζει ποιοτικούς στόχους στο βαθμό που απαιτούνται ή είναι επιθυμητοί για σκοπούς του παρόντος Νόμου:

(i) Για τέτοια τμήματα των νερών της Κύπρου, όπως θα κρίνει σκόπιμο, και

(ii) για τέτοια τμήματα των νερών της Κύπρου, όπως θα ορίσει το Υπουργικό Συμβούλιο.

(β) παρέχει άδεια για απόρριψη μέσα στα νερά της Κύπρου, ή μέσα ή πάνω στο έδαφος ή το υπέδαφος της Κύπρου σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 21.

Εφαρμογή
των προνοιών
του Νόμου.

4. Ο Υπουργός θα εφαρμόζει όλες τις πρόνοιες του παρόντος Νόμου που αφορούν τη ρύπανση από βιομηχανικές πηγές, εκτός από εκείνες που αφορούν τη συμμόρφωση προς τους όρους άδειας απόρριψης που επιβάλλονται με βάση τα άρθρα 13 και 23, οι οποίες θα εφαρμόζονται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Εξαιρέση
ρύπανσης
από ιονίζουσες
ακτινοβολίες.

5. Καμιά από τις πρόνοιες του παρόντος Νόμου δε θα παρέχει εξουσία ελέγχου για τη ρύπανση από ιονίζουσες ακτινοβολίες για τον έλεγχο της οποίας θα ορίσει νόμος.

ΜΕΡΟΣ II

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΡΥΑΚΙΩΝ, ΤΩΝ ΝΕΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΗΓΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΝΕΡΟΥ

Προστασία
επιφανειακών
νερών.

6.—(1) Πρόσωπο διαπράττει αδίκημα, αν:

(α) Τηρουμένου του εδαφίου (2), απορρίπτει, εναποθέτει ή διαθέτει, ή προκαλεί ή επιτρέπει την απόρριψη ή εναπόθεση ή διάθεση, σε ρυάκι ή στην ξηρή κοίτη οποιοδήποτε ρυακιού ή σε παράκτια νερά, ή σε λίμνη ή υδατοφράκτη οποιοδήποτε αντικειμένου ή ύλης, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά τους.

- (β) εναποθέτει ή προκαλεί ή επιτρέπει την εναπόθεση οποιουδήποτε αντικειμένου ή ύλης σε τόπο από τον οποίο δυνατόν να πέσει ή να μεταφερθεί σε ρυάκι, στην ξηρή κοίτη του ή σε λίμνη ή υδατοφράκτη, έτσι ώστε να ρυπαίνει ή να τείνει να ρυπάνει τα νερά τους·
- (γ) αποκόπτει ή εκριζώνει ή προκαλεί ή επιτρέπει την αποκοπή ή εκρίζωση, οποιασδήποτε βλάστησης που βρίσκεται πάνω ή τόσο κοντά σε κοίτη ρυακιού, ώστε η εν λόγω βλάστηση να πέσει μέσα στο ρυάκι ή στην ξηρή κοίτη του, έτσι ώστε να ρυπαίνει ή να τείνει να ρυπάνει ή να αυξήσει τη ρύπανση του μέρους εκείνου του ρυακιού.

(2) Πρόσωπο δεν είναι ένοχο αδικήματος δυνάμει της παραγράφου (α) του εδαφίου (1), αν η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση γίνεται σύμφωνα με άδεια που παραχωρείται από τον Υπουργό με βάση τον παρόντα Νόμο.

(3) (α) Τηρουμένης της παραγράφου (γ) του παρόντος εδαφίου θα αποτελεί υπεράσπιση σε ποινική δίωξη βάση της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) η απόδειξη ότι η εναπόθεση έγινε στα πλαίσια καλής γεωργικής πρακτικής.

(β) Ο Υπουργός δύναται με διάταγμα να καθορίσει γεωργικές πρακτικές ως καλές γεωργικές πρακτικές για σκοπούς του παρόντος άρθρου.

(γ) Σε περίπτωση παραπόνου από οποιοδήποτε πρόσωπο για τις περιβαλλοντικές συνέπειες λόγω της χρήσης καλής γεωργικής πρακτικής σε συγκεκριμένο τόπο, ο Υπουργός, κατόπιν συνεννοήσεως με το πρόσωπο που χρησιμοποιεί την πρακτική αυτή και οποιαδήποτε άλλα πρόσωπα θα κρίνει σκόπιμο, δύναται με διάταγμα να προνοεί όπως:

- (i) Υπεράσπιση δε θα ισχύει για την πρακτική εκείνη σε συγκεκριμένο χώρο ή συγκεκριμένη εποχή του χρόνου, ή
- (ii) υπεράσπιση θα είναι δυνατή σε τέτοιο τόπο ή τέτοιο χρόνο, νοουμένου ότι λαμβάνονται καθοριζόμενες προφυλάξεις από το πρόσωπο που χρησιμοποιεί την πρακτική.

(4) Σε ποινική δίωξη δυνάμει της παραγράφου (α) του εδαφίου (1) αποτελεί υπεράσπιση, αν ο κατηγορούμενος αποδείξει ότι η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οφειλόταν σε αίτια πέραν του ελέγχου του, ότι επέδειξε την οφειλόμενη φροντίδα και επιμέλεια να προλάβει ή να παρεμποδίσει τη διάπραξη του αδικήματος και ότι, μόλις αντιλήφθηκε την αδυναμία του να το πράξει, έλαβε όλα τα εφικτά μέτρα για επανόρθωση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

(5) Σε ποινική δίωξη δυνάμει της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) αποτελεί υπεράσπιση, αν αποδειχθεί ότι η εναπόθεση ήταν εναπόθεση αποβλήτων σε χώρο κατεχόμενο από πρόσωπο που είχε ειδική άδεια διαθέσεως αποβλήτων που εκδόθηκε από τον Υπουργό, ότι η εναπόθεση ήταν σύμφωνη με τους όρους της άδειας αυτής και ότι όλοι οι όροι της άδειας τηρήθηκαν, με εξαίρεση τους όρους που αφορούν τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν μετά την εναπόθεση.

(6) Σε ποινική δίωξη δυνάμει του παρόντος άρθρου, αποτελεί υπεράσπιση, αν αποδειχθεί ότι ο κατηγορούμενος ενεργούσε με βάση οδηγίες που δόθηκαν σ' αυτόν από ή εκ μέρους του εργοδότη του και ότι δεν είχε λόγο να πιστεύει ότι συμμόρφωση με τις οδηγίες θα οδηγούσε σε διάπραξη αδικήματος κατά παράβαση του παρόντος άρθρου.

Προστασία
υπόγειων
νερών.

7.—(1) Ο Υπουργός δύναται με διάταγμα να καθορίζει περιοχές μέσα στις οποίες δε θα γίνεται απόρριψη στο έδαφος ή στο υπέδαφος υγρού, ημιυγρού ή στερεού αποβλήτου ή οποιασδήποτε καθορισμένης κατηγορίας τέτοιου αποβλήτου.

(2) Αποτελεί αδίκημα η απόρριψη ή πρόκληση ή η ανοχή απόρριψης στο έδαφος ή στο υπέδαφος οποιουδήποτε αποβλήτου, όταν η απόρριψή του απαγορεύεται με διάταγμα εκδιδόμενο με βάση το εδάφιο (1).

(3) Κάθε πρόσωπο που διαπράττει αδίκημα κατά παράβαση του εδαφίου (2) υπόκειται σε χρηματική ποινή και δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες λίρες ή σε φυλάκιση μέχρι ένα χρόνο ή και στις δυο αυτές ποινές.

Μέτρα
πρόληψης
από τυχαία
ρύπανση των
πηγών
προμήθειας
νερού για
οικιακή
χρήση.

8.—(1) Για σκοπούς προστασίας των πηγών ή πιθανών πηγών προμήθειας νερού για οικιακή χρήση, περιλαμβανομένων νερών σε υδατοφράκτες, δεξαμενές ή έργα διανομής νερού, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται με Κανονισμούς να καθορίσει περιοχή και να ορίσει ότι:

(α) Κάθε δραστηριότητα που καθορίζεται στους Κανονισμούς θα εκτελείται στην περιοχή αυτή μόνο κατόπιν άδειας του Υπουργού η οποία θα δίδεται μόνο σύμφωνα με τους όρους που ο ίδιος εύλογα θα επιβάλει για την προστασία των πηγών νερού·

(β) θα αποτελεί αδίκημα για οποιοδήποτε πρόσωπο το να ασκεί οποιαδήποτε καθορισμένη δραστηριότητα μέσα στην περιοχή, εκτός και αν την ασκεί σύμφωνα και με βάση την άδεια.

(2) (α) Αιτητής για άδεια μπορεί να ασκήσει ιεραρχική προσφυγή αναφορικά με:

(i) Την άρνηση για άδεια·

(ii) οποιουδήποτε όρους στους οποίους υπόκειται η άδεια.

(β) Η προσφυγή θα γίνεται στο Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο δύναται:

(i) Να απορρίψει την προσφυγή,

(ii) να δεχθεί την προσφυγή εναντίον της άρνησης, και να παραχωρήσει την άδεια με τέτοιους όρους, όπως θα κρίνει σκόπιμο ή να δεχθεί την προσφυγή και να παραπέμψει την αίτηση στον Υπουργό για τον καθορισμό των κατάλληλων όρων με τέτοιες οδηγίες, όπως θα κρίνει σκόπιμο,

(iii) να δεχθεί την προσφυγή εναντίον οποιουδήποτε όρου και να αντικαταστήσει τον όρο αυτό, όπως θα κρίνει σκόπιμο ή να παραπέμψει την αίτηση στον Υπουργό για τον καθορισμό νέων όρων, μαζί με τέτοιες οδηγίες αναφορικά με τον όρο αυτό, όπως θα κρίνει σκόπιμο.

(3) Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του εδαφίου (1):

(α) Δύνανται να καθορίζουν τα πρόσωπα ή τις κατηγορίες προσώπων, τα οποία, σε περίπτωση παραβάσεως οποιωνδήποτε Κανονισμών, θα θεωρούνται ένοχα αδικήματος είτε επιπρόσθετα είτε σε αντικατάσταση άλλων προσώπων ή τάξεων προσώπων,

(β) δύνανται να προνοούν για την ύπαρξη συγκεκριμένης υπεράσπισης σε ποινική δίωξη με βάση τους Κανονισμούς είτε γενικά είτε υπό ορισμένες περιστάσεις,

(γ) δύνανται να προνοούν για ποινές που δε θα υπερβαίνουν το ένα έτος φυλάκισης ή τις δέκα χιλιάδες λίρες πρόστιμο ή και τις δύο ποινές.

9.—(1) Σε περίπτωση που πρόσωπο καταδικάζεται για αδίκημα με βάση τα άρθρα 6, 7, 8 ή 11 του παρόντος Νόμου, και συνεπεία του αδικήματος οποιαδήποτε νερά της Κύπρου έχουν ρυπανθεί και παραμένουν στην κατάσταση αυτή ή η χλωρίδα ή η πανίδα στα νερά αυτά επηρεάστηκε και παραμένει δυσμενώς επηρεασμένη, το Δικαστήριο δύναται, επιπρόσθετα από οποιοσδήποτε επιβληθείσες ποινές, να διατάξει το πρόσωπο που καταδικάστηκε να λάβει τέτοια μέτρα που είναι ευλόγως εφικτά για αποκατάσταση είτε των νερών είτε της χλωρίδας και της πανίδας τους είτε και των δύο στην αρχική τους κατάσταση.

Αποκατάσταση των νερών.

(2) Σε περίπτωση που το πρόσωπο αυτό αρνείται ή παραλείπει να λάβει τα πιο πάνω μέτρα ο Υπουργός δύναται να προβεί στη λήψη των αναγκαίων μέτρων για αποκατάσταση των νερών, της χλωρίδας και πανίδας στην αρχική τους κατάσταση.

(3) Η δαπάνη την οποία υπέστη ο Υπουργός δυνάμει του εδαφίου (2) δύναται να επανακτηθεί από το καταδικασθέν πρόσωπο ως αστικό χρέος.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΡΥΠΑΝΣΗ ΤΩΝ ΝΕΡΩΝ ΑΠΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ

10.—(1) Εκτός αν άλλως ρητά αναφέρεται στον παρόντα Νόμο, οι πρόνοιες του παρόντος Μέρους θα εφαρμόζονται μόνο στις βιομηχανικές πηγές.

Ρύπανση από βιομηχανικές πηγές.

(2) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, για λόγους ασφάλειας της Δημοκρατίας, να εξαιρέσει με διάταγμα από το παρόν Μέρος του Νόμου οποιαδήποτε υποστατικά της Δημοκρατίας και οποιαδήποτε διεργασία που λειτουργεί από ή εκ μέρους της Δημοκρατίας.

(3) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου, οι μελέτες και τα σχέδια οποιασδήποτε εγκατάστασης που εμπίπτει στην έννοια του όρου βιομηχανική πηγή, θα υποβάλλονται στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εξασφάλιση άδειας απόρριψης.

(4) Η χορήγηση άδειας απόρριψης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση χορήγησης της οικοδομικής άδειας, χωρίς όμως να δεσμεύεται η αρμόδια αρχή στην άσκηση του ελέγχου της αρμοδιότητάς της.

11.—(1) Τηρουμένου του εδαφίου (2), θα αποτελεί αδίκημα για οποιοδήποτε πρόσωπο το να απορρίπτει ή εναποθέτει, ή το να προκαλεί ή να επιτρέπει την απόρριψη ή την εναπόθεση, από οποιαδήποτε βιομηχανική πηγή ή εγκατάσταση επεξεργασίας αστικών λυμάτων, σε επιφανειακά νερά της Κύπρου, περιλαμβανομένων και παραλιακών νερών:

Απόρριψη σε επιφανειακά νερά.

- (α) Οποιοδήποτε υγρού αποβλήτου,
- (β) οποιοδήποτε υγρού που περιέχει αιωρούμενη ύλη,
- (γ) οποιοδήποτε στερεού αποβλήτου, εκτός σύμφωνα και με βάση άδεια για απόρριψη που δίδεται από τον Υπουργό.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1) δε θα αποτελεί αδίκημα η απόρριψη οποιασδήποτε ουσίας σε δημόσιο υπόνομο με την άδεια της αρμόδιας για το σκοπό αυτό αρχής.

(3) Θα αποτελεί υπεράσπιση σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία δυνάμει του εδαφίου (1) για τον κατηγορούμενο αν αποδείξει ότι η απόρριψη ή εναπόθεση ή παράβαση της άδειας οφειλόταν σε ενέργεια ή παράλειψη άλλου προσώπου ή σε ατύχημα ή άλλη αιτία πέραν του.

ελέγχου του και ότι έλαβε όλες τις εύλογες προφυλάξεις και άσκησε όλη την οφειλόμενη φροντίδα για να αποφύγει παράβαση της άδειάς του και ότι, εν πάση περιπτώσει, μόλις αντιλήφθηκε την παράβαση έλαβε χωρίς καθυστέρηση όλα τα εφικτά μέτρα για επανόρθωση.

(4) Σε περίπτωση που πρόσωπο κατηγορούμενο για αδίκημα δυνάμει του εδαφίου (1) ζητά να επικαλεστεί ως υπεράσπιση πράξη ή παράλειψη άλλου προσώπου:

- (α) Δε θα έχει το δικαίωμα να το πράξει, εκτός αν:
- (i) Τουλάχιστον επτά ημέρες πριν από την ημερομηνία της ακρόασης έχει δώσει στον κατήγορο γραπτώς τέτοιες πληροφορίες που κατέχει, οι οποίες θα βοηθήσουν την κατηγορούσα αρχή να επισημάνει και εντοπίσει το άλλο πρόσωπο, ή
  - (ii) έχει την άδεια του Δικαστηρίου να επικαλεστεί τέτοια υπεράσπιση και
- (β) το άλλο πρόσωπο μπορεί να κατηγορηθεί για το αδίκημα και να βρεθεί ένοχο, ανεξάρτητα από το αν λαμβάνονται δικαστικά μέτρα εναντίον του αρχικού κατηγορουμένου και ανεξάρτητα από το αν ο αρχικός κατηγορούμενος βρεθεί ένοχος ή όχι.

(5) Θα αποτελεί υπεράσπιση σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία δυνάμει του εδαφίου (1) για τον κατηγορούμενο, αν αποδείξει ότι ήταν εργοδοτούμενος που ενεργούσε σύμφωνα με οδηγία που δόθηκε σ' αυτόν από ή εκ μέρους του εργοδότη του και ότι δεν είχε λόγο να πιστεύει ότι συμμόρφωση με την οδηγία θα οδηγούσε στη διάπραξη του αδικήματος για το οποίο κατηγορείται.

Άδεια
απόρριψης.

12.—(1) Αίτηση για άδεια απόρριψης θα υποβάλλεται στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε τέτοιο τύπο, και θα περιέχει τέτοιες πληροφορίες, όπως θα καθορίζονται σε Διάταγμα που εκδίδει ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Πρώτος
Πίνακας,
Μέρος II.

(2) Η διαδικασία που θα ακολουθείται για την παραχώρηση άδειάς θα είναι εκείνη που προβλέπεται στο Μέρος II του Πρώτου Πίνακα.

(3) Άδεια απόρριψης μπορεί να παραχωρείται κάτω από όρους που αφορούν:

- (α) Τον τόπο και τρόπο της απόρριψης ή εναπόθεσης,
- (β) το ρυθμό της απόρριψης και την ολική ποσότητα αυτής σε οποιαδήποτε ορισμένη περίοδο,
- (γ) την ολική ποσότητα οποιασδήποτε ουσίας που θα εναποτεθεί,
- (δ) τη φύση, τη σύσταση και οποιαδήποτε φυσικά χαρακτηριστικά της απόρριψης ή εναπόθεσης,
- (ε) τη μέγιστη συγκέντρωση οποιουδήποτε συστατικού της απόρριψης,
- (στ) τη θερμοκρασία και οξύτητα (τιμή pH) οποιασδήποτε απόρριψης,
- (ζ) τα μέσα πρόσβασης στο σημείο της απόρριψης για δειγματοληπτικό έλεγχο του απορριπτόμενου αποβλήτου και μέτρηση του ρυθμού ροής.

(4) Για οποιοδήποτε μέρος των νερών της Κύπρου και για οποιαδήποτε κατηγορία απόρριψης ο Υπουργός δύναται να ετοιμάζει και δημοσιεύει γενικούς όρους άδειας για απόρριψη και να παραχωρεί άδεια απόρριψης κάτω από τους γενικούς αυτούς όρους.

(5) Η άδεια απόρριψης πρέπει να είναι γραπτή και να περιέχει:

- (α) Δήλωση της χρονικής περιόδου κατά τη διάρκεια της οποίας, τηρουμένου του εδαφίου (6) του άρθρου 17, δε θα υπάρξει ανάκληση της άδειας απόρριψης ή προσθήκη νέου όρου, χωρίς την καταβολή αποζημίωσης με βάση το άρθρο 17,
- (β) για κάθε όρο, χρονική περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας, τηρουμένου του εδαφίου (6) του άρθρου 17, δε θα υπάρξει διαφοροποίηση του όρου εκείνου, χωρίς την καταβολή αποζημίωσης με βάση το άρθρο 17.

13. Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί να επιβάλει πρόσθετους όρους μετά τη χορήγηση της άδειας οι οποίοι να αναφέρονται:

Πρόσθετοι
όροι μετά
τη χορήγηση
άδειας.

- (α) Σε τεχνικές προδιαγραφές για οποιαδήποτε εγκατάσταση, εξοπλισμό ή κατασκευή που θα χρησιμοποιείται από εκείνον που προκαλεί την απόρριψη για σκοπούς συμμόρφωσής του με τους όρους της άδειας απόρριψης σχετικά με τα θέματα που καθορίζονται στις παραγράφους (β) μέχρι (στ) του εδαφίου (3) του άρθρου 12,
- (β) στη χρήση και συντήρηση της εγκατάστασης, εξοπλισμού ή κατασκευής που αναφέρονται στην παράγραφο (α),
- (γ) στην υποχρέωση ενημέρωσης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για οποιαδήποτε αλλαγή στη διεργασία της παραγωγής,
- (δ) σε οποιαδήποτε εγκατάσταση ή εξοπλισμό ή κατασκευή που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για παρεμπόδιση της διαφυγής οποιασδήποτε καθορισμένης ουσίας ή υγρών αποβλήτων γενικά σε επιφανειακά ή υπόγεια νερά,
- (ε) στην εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση, με επιβάρυνση εκείνου που προκαλεί την απόρριψη, εξοπλισμού για συνεχή ή κατά τακτά διαστήματα μέτρηση:
  - (i) Του ρυθμού ροής του απορριπτόμενου αποβλήτου,
  - (ii) της συγκέντρωσης οποιουδήποτε συγκεκριμένου συστατικού στην απόρριψη,
  - (iii) της θερμοκρασίας,
  - (iv) της οξύτητας (τιμή pH)
  - (v) της παρουσίας οποιασδήποτε ορισμένης ουσίας στην απόρριψη.
- (στ) στην υποχρέωση υποβολής στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατάστασης με τα ακριβή στοιχεία των μετρήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο (ε),
- (ζ) σε μέσα πρόσβασης στο σημείο της απόρριψης για δειγματοληπτικό έλεγχο του απορριπτόμενου αποβλήτου και μέτρηση του ρυθμού ροής.

14.—(1) Σε περίπτωση υφιστάμενης απόρριψης, θα θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί προσωρινή άδεια κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος άρθρου, με όρους που αντιστοιχούν στον τόπο της απόρριψης, στο ρυθμό ροής του απορριπτόμενου αποβλήτου, στη φύση, στη σύσταση, στη θερμοκρασία και οξύτητα (τιμή pH) του απορριπτόμενου αποβλήτου κατά τη διάρκεια των προηγούμενων 12 μηνών.

Μεταβατικές
πρόνοιες για
την προστασία
των επιφανειακών
νερών.

Η προσωρινή άδεια θα ισχύει μέχρι αντικατάστασής της με την χορήγηση γραπτής άδειας ή μέχρι τερματισμού ή διαφοροποίησής της με ειδοποίηση που εκδίδεται με βάση το εδάφιο (3).

(2) Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί, με γραπτή γνωστοποίηση, να ζητήσει από εκείνο, που προκαλεί την απόρριψη να υποβάλει, μέσα σε είκοσι μία ημέρες, αίτηση για γραπτή άδεια. Οποιαδήποτε άδεια που χορηγείται, θα αντικαθιστά την προσωρινή άδεια και θα ισχύει για τη χρονική περίοδο που αναφέρεται στην άδεια. Η περίοδος αυτή θα είναι εύλογη λαμβανομένων υπόψη της φύσης, των χαρακτηριστικών και της ποσότητας του απορριπτόμενου υλικού, της επίδρασής του στο περιβάλλον και οποιασδήποτε εγκατάστασης ή εξοπλισμού ήδη εγκατεστημένων για την επεξεργασία του αποβλήτου πριν από την απόρριψη και οποιασδήποτε άλλης εγκατάστασης ή εξοπλισμού που δυνατόν να απαιτούνται να εγκατασταθούν για συμμόρφωση με τους όρους της άδειας.

(3) Αν υφιστάμενη απόρριψη, που γίνεται με βάση την προσωρινή άδεια, δημιουργεί κινδύνους για την υγεία οποιουδήποτε προσώπου, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δύναται, σε οποιοδήποτε χρόνο, με ειδοποίηση που επιδίδεται σ' εκείνον που προκαλεί απόρριψη, να ζητήσει τον άμεσο τερματισμό της απόρριψής ή την άμεση απομάκρυνση οποιουδήποτε συστατικού μέσα στο απόβλητο, που ορίζεται στην ειδοποίηση, ή την ελάττωσή του σε ορισμένο βαθμό πριν την απόρριψη.

Δημοσιότητα που θα δίδεται στις αιτήσεις.

15. Για κάθε αίτηση για άδεια απόρριψης με βάση το άρθρο 12 θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας γνωστοποίηση λήψεως της αίτησης, στην οποία θα αναφέρεται ότι η αίτηση είναι διαθέσιμη για επιθεώρηση στον οριζόμενο τόπο και χρόνο και ότι κάθε πρόσωπο μπορεί να υποβάλει εντός είκοσι οκτώ ημερών από τη δημοσίευση, εισηγήσεις στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αναφορικά με την αίτηση.

Ιεραρχική προσφυγή.

16.—(1) Κάθε αιτητής μπορεί να προσφύγει στο Υπουργικό Συμβούλιο κατά:

- (α) Της απόφασης που απορρίπτει την αίτηση για παραχώρηση άδειας απόρριψης,
- (β) οποιασδήποτε όρου υπό τον οποίο παραχωρήθηκε η άδεια, και
- (γ) οποιασδήποτε χρονικής περιόδου που αναφέρεται στην άδεια με βάση τα εδάφια (3) και (4) του άρθρου 17.

(2) Όποιος προκαλεί απόρριψη μπορεί να υποβάλει ιεραρχική προσφυγή εναντίον ειδοποίησης που του επιδίδεται με βάση το εδάφιο (3) του άρθρου 14, νοουμένου ότι η προσφυγή δε θα αναστέλλει την ισχύ της ειδοποίησης.

(3) Η Δημοκρατία δε θα φέρει οποιαδήποτε ευθύνη αποκλειστικά και μόνο λόγω δυσμενών επιπτώσεων που προκύπτουν από συμμόρφωση οποιουδήποτε προσώπου προς την ειδοποίηση, εκτός αν αποδειχθεί ότι η ειδοποίηση δε δόθηκε καλόπιστα.

Ανάκληση και διαφοροποίηση της άδειας.

17.—(1) Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με ειδοποίηση σε εκείνον που προκαλεί απόρριψη μπορεί να:

- (α) Ανακαλέσει την άδεια απόρριψης,
- (β) ακυρώσει ή διαφοροποιήσει οποιαδήποτε όρο της άδειας,
- (γ) προσθέσει νέο όρο στην άδεια.

(2) Η διαδικασία για ανάκληση ή διαφοροποίηση της άδειας απόρριψης καθορίζεται στο Μέρος II του Πρώτου Πίνακα.

Πρώτος
Πίνακας,
Μέρος II.

(3) Σε κάθε διαφοροποίηση όρου, πρέπει να αναφέρεται νέα χρονική περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας, τηρουμένων των προνοιών του παρόντος άρθρου, καμιά περαιτέρω διαφοροποίηση δε θα γίνεται χωρίς πληρωμή αποζημίωσης σύμφωνα με το εδάφιο (5).

(4) Σε περίπτωση προσθήκης νέου όρου, η χρονική περίοδος που αναφέρεται στην προσθήκη νέων όρων πρέπει να διαφοροποιείται στο βαθμό που τούτο είναι εύλογο.

(5) Σε περίπτωση ανάκλησης ή ακύρωσης άδειας απόρριψης ή διαφοροποίησης ή προσθήκης όρου στην άδεια απόρριψης, σύμφωνα με το εδάφιο (1), καταβάλλεται αποζημίωση η οποία πρέπει να καλύπτει τα ακόλουθα:

- (α) Σε περίπτωση ανάκλησης άδειας απόρριψης, την αξία οποιασδήποτε εγκατάστασης ή εξοπλισμού που εγκαταστάθηκε και την αξία οποιουδήποτε κτιρίου που ανεγέρθηκε, σύμφωνα με την άδεια απόρριψης, τα οποία δε θα μπορούσαν πλέον λόγω της ανάκλησης να χρησιμοποιούνται από εκείνον που προκαλεί την απόρριψη, και καμιά άλλη απώλεια που μπορεί να έχει προκληθεί.
- (β) Σε περίπτωση προσθήκης νέου όρου ή διαφοροποίησης υφιστάμενου όρου, την αξία οποιουδήποτε εξοπλισμού που εγκαταστάθηκε για ικανοποίηση των απαιτήσεων της άδειας απόρριψης, όπως αυτός ήταν πριν από τη διαφοροποίηση, και ο οποίος δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί λόγω της διαφοροποίησης, και καμιά άλλη απώλεια που μπορεί να έχει προκληθεί.

Σε κάθε περίπτωση η αξία θα υπολογίζεται κατά την ημερομηνία της ανάκλησης, προσθήκης ή διαφοροποίησης, αφαιρουμένης οποιασδήποτε αξίας από τη μεταπώληση του κτιρίου, της εγκατάστασης ή του εξοπλισμού.

(6) Η υποχρέωση για καταβολή αποζημίωσης δε θα ισχύει στην περίπτωση που η ανάκληση, ακύρωση, διαφοροποίηση ή προσθήκη:

- (α) Έγινε με τη γραπτή συγκατάθεση του κατόχου της άδειας απόρριψης,
- (β) αποδείχθηκε ότι ήταν αναγκαία για την προστασία του περιβάλλοντος, της χλωρίδας και πανίδας του ή της υγείας οποιουδήποτε προσώπου, συνεπεία αλλαγής σε συνθήκες οι οποίες δεν μπορούσαν εύλογα να προβλεφθούν κατά το χρόνο που παραχωρήθηκε η άδεια ή επιβλήθηκε ή τροποποιήθηκε οποιοσδήποτε όρος για τελευταία φορά· η αλλαγή αυτή στις συνθήκες, μπορεί να είναι αλλαγή στις υπάρχουσες γνώσεις για τις πιθανές συνέπειες της απόρριψης, ή
- (γ) ήταν αλλαγή σε όρο που τέθηκε με βάση το άρθρο 13 και η αλλαγή στον όρο ήταν συνέπεια αλλαγής στη διαδικασία παραγωγής.

(7) Ο κάτοχος της άδειας μπορεί να προσφύγει στο Υπουργικό Συμβούλιο εναντίον:

- (i) Της ανάκλησης ή διαφοροποίησης της άδειας απόρριψης,
- (ii) της άρνησης καταβολής αποζημίωσης ή του ύψους της αποζημίωσης που παρέχεται δυνάμει του παρόντος άρθρου.

Μέτρα
πρόληψης
από τυχαία
ρύπανση
επιφανειακών
νερών.

18.—(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται με Κανονισμούς να καθορίσει μέτρα πρόληψης που πρέπει να λαμβάνονται από οποιοδήποτε έχει τη φροντίδα ή τον έλεγχο οποιασδήποτε δηλητηριώδους, βλαβερής ή ρυπαίνουσας ουσίας σε οποιοδήποτε χώρο, από όπου θα μπορούσε να διαφύγει και να εισχωρήσει στα νερά της Κύπρου.

(2) Οι Κανονισμοί δύνανται:

- (α) Να καθορίζουν τα πρόσωπα, ή τις κατηγορίες προσώπων, τα οποία, σε περίπτωση παράβασης των Κανονισμών, θα θεωρούνται ένοχα αδικήματος, είτε επιπρόσθετα είτε αποκλειόμενων άλλων προσώπων ή κατηγοριών προσώπων,
- (β) να προνοούν για την ύπαρξη καθορισμένης υπεράσπισης σε δικαστική διαδικασία για αδίκημα με βάση τους Κανονισμούς είτε γενικά ή υπό ειδικές συνθήκες,
- (γ) να προνοούν για ποινικά αδικήματα και να καθορίζουν ανώτατη ποινή που δε θα υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες λίρες ή φυλάκιση ενός χρόνου ή και στις δύο ποινές σε περίπτωση διάπραξής τους.

Αρχείο.

19.—(1) Ο Υπουργός, σύμφωνα με Κανονισμούς που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, θα τηρεί αρχείο, στο οποίο θα καταχωρούνται λεπτομέρειες για τα πιο κάτω θέματα, όπως θα καθορίζονται στους Κανονισμούς αυτούς:

- (α) Αιτήσεις για άδεια απόρριψης που υποβάλλονται δυνάμει των άρθρων 12 και 21.
- (β) άδειες απόρριψης που παραχωρήθηκαν γραπτώς, τους όρους στους οποίους υπόκεινται και οποιοσδήποτε μεταγενέστερες τροποποιήσεις τους.
- (γ) τους ποιοτικούς στόχους που καθορίζονται για τα διάφορα μέρη των νερών της Κύπρου.
- (δ) τα αποτελέσματα δειγματοληψίας και ανάλυσης της ποιότητας του νερού, όταν αυτά υπερβαίνουν τους ποιοτικούς στόχους που έχουν καθοριστεί.
- (ε) τα μέτρα που λήφθηκαν για αποκατάσταση της ποιότητας των νερών.
- (στ) τις ημερομηνίες κατά τις οποίες οι ποιοτικοί στόχοι των νερών έχουν εκ νέου επιτευχθεί.

(2) Σε περίπτωση αίτησης για άδεια απόρριψης ο Υπουργός μπορεί να επιτρέψει εξαίρεση από την καταχώρηση στο αρχείο οποιασδήποτε κατηγορίας πληροφοριών η δημοσίευση της οποίας μπορεί κατά τη γνώμη του:

- (α) Να παραβιάσει σε βαθμό πέραν του εύλογου μέτρου ιδιωτικό συμφέρον με την αποκάλυψη πληροφοριών αναφορικά με εμπορικό μυστικό.
- (β) να παραβιάσει το δημόσιο συμφέρον.

Προστασία
υπόγειων
νερών.

20.—(1) Τηρουμένων οποιωνδήποτε εξαιρέσεων που καθορίζονται στους Κανονισμούς που εκδίδονται με βάση το άρθρο 22 και οποιωνδήποτε περιορισμών που επιβάλλονται με βάση το άρθρο 7, θα αποτελεί αδίκημα η απόρριψη, η πρόκληση ή η σκόπιμη ανοχή απόρριψης οποιουδήποτε υγρού αποβλήτου, λάσπης ή άλλου ημι-υγρού ή στερεού αποβλήτου από βιομηχανική πηγή επί ή εντός του εδάφους ή του υπεδάφους, εκτός δυνάμει και σύμφωνα με άδεια που χορηγείται από τον

Υπουργό, ή όπου η απόρριψη γίνεται σε χώρο για τον οποίο υπάρχει σχετική άδεια απόρριψης, και σύμφωνα με τους όρους της άδειας απόρριψης.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), δε διαπράττεται αδίκημα λόγω της απόρριψης υγρού αποβλήτου από σηπτική δεξαμενή που χρησιμοποιείται μόνο για αστικά λύματα και η οποία είναι εγκεκριμένη από την αρμόδια για το σκοπό αυτό αρχή.

21.—(1) Αίτηση για άδεια απόρριψης θα υποβάλλεται στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε τέτοιο έντυπο και θα περιέχει τέτοιες πληροφορίες, όπως θα καθορίζονται από αυτόν με Διάταγμα.

(2) Η διαδικασία για την παραχώρηση άδειας θα είναι εκείνη που περιγράφεται στο Μέρος II του Πρώτου Πίνακα.

Αίτηση για
άδεια
απόρριψης.

Πρώτος
Πίνακας,
Μέρος II.

(3) Άδεια απόρριψης μπορεί να χορηγείται κάτω από όρους οι οποίοι επιβάλλονται, έχοντας υπόψη:

- (α) Το χαρακτήρα, τη σύσταση και την ποσότητα της προτεινόμενης απόρριψης,
- (β) τη φύση του εδάφους και του υπεδάφους,
- (γ) τη γειτνίαση οποιωνδήποτε επιφανειακών νερών και τη χρήση στην οποία μπορούν να υποβληθούν τα νερά αυτά,
- (δ) οποιαδήποτε άλλα σχετικά δεδομένα.

(4) Οι όροι τους οποίους δύναται να επιβάλει ο Υπουργός σύμφωνα με το εδάφιο (3) μπορεί να αφορούν μόνο:

- (α) Τον τόπο και τρόπο της απόρριψης ή εναπόθεσης,
- (β) το ρυθμό της απόρριψης και την ολική ποσότητα αυτής σε οποιαδήποτε καθορισμένη περίοδο,
- (γ) την ολική ποσότητα οποιασδήποτε ουσίας που θα απορριφθεί,
- (δ) τη φύση, τη σύσταση και οποιαδήποτε φυσικά χαρακτηριστικά της απόρριψης,
- (ε) τη μέγιστη συγκέντρωση οποιουδήποτε συστατικού της απόρριψης,
- (στ) την οξύτητα (τιμή pH),
- (ζ) τα μέσα πρόσβασης στο σημείο της απόρριψης για δειγματοληπτικό έλεγχο του απορριπτόμενου αποβλήτου και μέτρηση του ρυθμού ροής.

(5) Για οποιοδήποτε μέρος της Κύπρου και για οποιαδήποτε κατηγορία απόρριψης ο Υπουργός δύναται να ετοιμάζει και δημοσιεύει γενικούς όρους άδειας για απόρριψη επί ή εντός του εδάφους ή του υπεδάφους και δύναται να παραχωρεί άδεια απόρριψης υπό τους γενικούς αυτούς όρους.

(6) Η άδεια απόρριψης πρέπει να είναι γραπτή και να περιέχει:

- (α) Δήλωση της χρονικής περιόδου κατά τη διάρκεια της οποίας, τηρουμένων των άρθρων 28 και 17, δε θα υπάρχει ανάκληση της άδειας απόρριψης ή προσθήκη νέου όρου, χωρίς την καταβολή αποζημίωσης με βάση τα άρθρα 28 και 17,
- (β) για κάθε όρο, χρονική περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας τηρουμένων των άρθρων 28 και 17, δε θα υπάρχει διαφοροποίηση του όρου εκείνου, χωρίς την καταβολή αποζημίωσης με βάση τα άρθρα 28 και 17.

Κανονισμοί. 22. Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς που να προνοούν για τα πιο κάτω:

- (α) Εξαιρεση οποιασδήποτε καθορισμένης κατηγορίας απόρριψης από την υποχρέωση εξασφάλισης άδειας, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 21, απολύτως ή εντός καθορισμένων ορίων που αφορούν:
  - (i) Τα φυσικά χαρακτηριστικά,
  - (ii) τη σύσταση,
  - (iii) το συνολικό όγκο ή τη συνολική ποσότητα της απόρριψης ως συνόλου ή οποιουδήποτε συστατικού της απόρριψης σε οποιαδήποτε καθορισμένη περίοδο,
  - (iv) την περιοχή μέσα στην οποία γίνεται η απόρριψη.
- (β) Απαγόρευση της απόρριψης στο έδαφος ή το υπέδαφος οποιασδήποτε καθορισμένης ουσίας ή ομάδας ουσιών, απολύτως ή εντός καθορισμένων ορίων που αφορούν:
  - (i) Τη συγκέντρωση οποιασδήποτε καθορισμένης ουσίας στην απόρριψη,
  - (ii) τη συνολική ποσότητα που απορρίπτεται μέσα σε οποιαδήποτε καθορισμένη περίοδο.

Πρόσθετοι όροι άδειας. 23. Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί να επιβάλει πρόσθετους όρους μετά τη χορήγηση της άδειας οι οποίοι να αναφέρονται:

- (α) Σε τεχνικές προδιαγραφές για οποιαδήποτε εγκατάσταση, εξοπλισμό ή κατασκευή που θα χρησιμοποιείται από εκείνον που προκαλεί την απόρριψη για σκοπούς συμμόρφωσής του με τους όρους της άδειας, σχετικά με τα θέματα που καθορίζονται στις παραγράφους (δ) μέχρι (στ) του εδαφίου (4) του άρθρου 21,
- (β) στη λειτουργία και χρήση της εγκατάστασης, εξοπλισμού ή κατασκευής που αναφέρονται στην παράγραφο (α),
- (γ) στην υποχρέωση ενημέρωσης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για οποιαδήποτε αλλαγή στη διαδικασία παραγωγής,
- (δ) σε οποιαδήποτε εγκατάσταση, εξοπλισμό ή κατασκευή που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για παρεμπόδιση της διαφυγής οποιασδήποτε καθορισμένης ουσίας ή υγρών αποβλήτων γενικά, σε επιφανειακά ή υπόγεια νερά,
- (ε) στην εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση, με επιβάρυνση εκείνου που προκαλεί την απόρριψη, εξοπλισμού για συνεχή ή την κατά κανονικά διαστήματα μέτρηση:
  - (i) Του ρυθμού ροής του απορριπτόμενου αποβλήτου,
  - (ii) της συγκέντρωσης οποιουδήποτε συγκεκριμένου συστατικού στην απόρριψη,
  - (iii) της θερμοκρασίας,
  - (iv) της οξύτητας (τιμή pH),
  - (v) της παρουσίας οποιασδήποτε ορισμένης ουσίας στην απόρριψη,

και στην υποχρέωση υποβολής στον Υπουργό και τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατάστασης με τα ακριβή στοιχεία των μετρήσεων αυτών

(στ) σε μέσα πρόσβασης στο σημείο της απόρριψης για δειγματοληπτικό έλεγχο του απορριπτόμενου αποβλήτου και μέτρηση του ρυθμού ροής.

24. Επιθεωρητής δικαιούται οποτεδήποτε να παίρνει δείγμα απόρριψης ή οποιασδήποτε άλλης ουσίας, και αν παρακληθεί από εκείνον που προκαλεί την απόρριψη ή οποιοδήποτε αντιπρόσωπό του ή εργοδοτούμενό του, ο Επιθεωρητής θα χωρίζει το δείγμα σε δύο μέρη:

Δειγματοληψία των απορριπτόμενων αποβλήτων.

(α) Θα παραδίδει το ένα μέρος σε εκείνον που προκαλεί την απόρριψη, τον αντιπρόσωπο ή τον εργοδοτούμενό του,

(β) θα υποβάλλει το άλλο μέρος για ανάλυση.

25. Τα άρθρα 15 και 19 θα ισχύουν για απορρίψεις επί ή εντός του εδάφους ή του υπεδάφους κατά τον ίδιο τρόπο που ισχύουν για απορρίψεις στα επιφανειακά νερά.

Εφαρμογή των άρθρων 15 και 19.

26. Το άρθρο 14 θα ισχύει για απορρίψεις στο έδαφος και το υπέδαφος κατά τον ίδιο τρόπο που ισχύει για απορρίψεις στα επιφανειακά νερά.

Εφαρμογή του άρθρου 14.

27. Το άρθρο 16 θα ισχύει για άδειες απόρριψης στο έδαφος και το υπέδαφος κατά τον ίδιο τρόπο που ισχύει για άδειες απόρριψης στα επιφανειακά νερά.

Εφαρμογή του άρθρου 16.

28. Το άρθρο 17 θα ισχύει για άδειες απόρριψης στο έδαφος και το υπέδαφος κατά τον ίδιο τρόπο που ισχύει για άδειες απόρριψης στα επιφανειακά νερά.

Εφαρμογή του άρθρου 17.

29.—(1) Για τις αιτήσεις για άδεια απόρριψης με βάση τα άρθρα 12 ή 21 ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δύναται:

Έξοδα διοίκησης και εφαρμογής της νομοθεσίας.

(α) Να χρεώνει τέλος επαρκές για την κάλυψη των εξόδων που συνεπάγεται ο χειρισμός της αίτησης,

(β) ενόσω παραμένει σε ισχύ η άδεια απόρριψης, να χρεώνει ετήσιο τέλος για την κάλυψη των εξόδων της συντήσεως παρακολούθησης και διεξαγωγής μετρήσεων της απόρριψης· σε περίπτωση που εκείνος που προκαλεί απόρριψη εγκαθιστά εξοπλισμό συνεχούς μέτρησης και καταγραφής, είτε οικειοθελώς είτε σύμφωνα με όρο της άδειας, ο εν λόγω Υπουργός μπορεί να επιστρέψει τόσο ποσό του ετήσιου τέλους όπως θα κρίνει εύλογο. Τα ετήσια τέλη δυνατόν να διαφέρουν για διαφορετικούς κατόχους άδειας απόρριψης.

ΜΕΡΟΣ IV ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

30.—(1) Ο Υπουργός μπορεί να διορίσει Αρχιεπιθεωρητή και Επιθεωρητές με οποιοδήποτε τίτλο ή τίτλους θα αποφασίσει από καιρό σε καιρό, καθώς και οποιοσδήποτε άλλους λειτουργούς κρίνει σκόπιμο για την εφαρμογή των προνοιών του Νόμου αυτού που αφορούν άμεσα απορρίψεις στα νερά της Κύπρου.

Αρχιεπιθεωρητής και Επιθεωρητές.

(2) Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί να διορίσει Αρχιεπιθεωρητή και Επιθεωρητές με οποιοδήποτε τίτλο ή τίτλους θα αποφασίσει από καιρό σε καιρό και οποιοσδήποτε άλλους λειτουργούς κρίνει σκόπιμο για την εφαρμογή των όρων που τίθενται με βάση τα άρθρα 13 και 23.

(3) Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δύναται να εξουσιοδοτεί προσοντούχα πρόσωπα να εκτελούν τα καθήκοντα και να ασκούν τέτοιες εξουσίες Επιθεωρητή που ορίζονται στην εξουσιο-

δότηση. Οποιοδήποτε τέτοιο πρόσωπο θα τελεί υπό την επίβλεψη και θα υπόκειται στις οδηγίες του Αρχιεπιθεωρητή και θα παίρνει ως αμοιβή τέτοιο ποσό όπως θα καθορισθεί.

(4) Όλοι οι Επιθεωρητές και άλλοι λειτουργοί που διορίζονται με βάση το παρόν άρθρο πρέπει να εφοδιάζονται με κατάλληλες ταυτότητες.

Εξουσίες
Επιθεωρητών.

31. Ο Επιθεωρητής, για σκοπούς διεκπεραίωσης των καθηκόντων του, δύναται:

- (α) Να εισέρχεται σε οποιαδήποτε υποστατικά στα οποία είχε εύλογη αιτία να πιστεύει ότι διεξάγεται δραστηριότητα ή διεργασία η οποία δυνατόν να οδηγήσει σε παράβαση οποιασδήποτε πρόνοιας την οποία έχει καθήκον να εφαρμόζει, σε οποιοδήποτε εύλογο χρόνο ή σε οποιοδήποτε χρόνο πιστεύει ότι η διεξαγωγή της διεργασίας δυνατόν να προκαλέσει άμεσο κίνδυνο σοβαρής προσωπικής βλάβης·
- (β) να συνοδεύεται από προσοντούχα ή άλλα πρόσωπα τα οποία θα τον βοηθούν στην εκτέλεση των καθηκόντων του·
- (γ) να διεξάγει τέτοιες δοκιμές και μετρήσεις οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων του·
- (δ) να επιθεωρεί, εξετάζει και ελέγχει τη λειτουργία οποιασδήποτε εγκατάστασης ή εξοπλισμού που βρίσκει στα υποστατικά και να προβαίνει σε τέτοιες μετρήσεις και λήψη φωτογραφιών όπως θα κρίνει αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων του·
- (ε) να δίδει οδηγίες όπως τα υποστατικά, ή οποιοδήποτε μέρος αυτών, ή οποιαδήποτε εγκατάσταση ή εξοπλισμός ή ουσία μέσα στα υποστατικά, παραμένουν ως έχουν για όσο χρόνο θεωρείται εύλογα αναγκαίος, για σκοπούς οποιασδήποτε δοκιμής, μέτρησης, εξέτασης και ελέγχου της λειτουργίας όπως αναφέρεται στις παραγράφους (γ) και (δ), νοουμένου ότι συμμόρφωση με τις οδηγίες αυτές δε συνεπάγεται το σταμάτημα ή διακοπή οποιουδήποτε ουσιώδους μέρους της βιομηχανικής διεργασίας·
- (στ) να ζητά την παρουσίαση για επιθεώρηση οποιωνδήποτε βιβλίων ή εγγράφων τα οποία έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι περιέχουν πληροφορίες σχετιζόμενες με το σκοπό της διερεύνησης του Επιθεωρητή·
- (ζ) να ζητά:
  - (i) Από το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τη διεργασία ή τη δραστηριότητα,
  - (ii) από οποιοδήποτε πρόσωπο ο Επιθεωρητής βρίσκει στα υποστατικά, και
  - (iii) από οποιοδήποτε πρόσωπο για το οποίο έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι είχε απασχοληθεί στα υποστατικά ή είχε σχέση με τη δραστηριότητα ή διεργασία οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια των προηγούμενων τριών μηνών,
 να δίδει οποιεσδήποτε πληροφορίες που μπορεί να έχει ή στις οποίες έχει πρόσβαση και που είναι σχετικές με το σκοπό της έρευνας ή διερεύνησης του Επιθεωρητή·
- (η) να παίρνει και μεταφέρει οποιοδήποτε αντικείμενο ή οποιοδήποτε δείγμα οποιασδήποτε ουσίας που δυνατόν να απαιτείται

για σκοπούς περαιτέρω διερεύνησης ή μαρτυρίας σε ποινική διαδικασία:

- (θ) να ζητά από τον υπεύθυνο της δραστηριότητας ή της διεργασίας, ή τον κάτοχο των υποστατικών ή οποιοδήποτε από τους αντιπροσώπους τους ή τους εργοδοτούμενους τους που είναι παρόντες:
- (i) Να του παράσχει ασφαλή πρόσβαση σε οποιοδήποτε μέρος των υποστατικών,
  - (ii) να θέσει στη διάθεσή του οποιαδήποτε εύλογα διαθέσιμα μέσα για τη διεξαγωγή οποιωνδήποτε δοκιμών, μετρήσεων, επιθεωρήσεων ή εξετάσεων που κρίνονται αναγκαίες για σκοπούς της διερεύνησης.

32.—(1) Πρόσωπο διαπράττει αδίκημα αν:

Αδικήματα
και ποινές.

- (α) Παρεμποδίζει Επιθεωρητή στην εκτέλεση των καθηκόντων του ή στην άσκηση των εξουσιών του,
- (β) παρεμποδίζει οποιοδήποτε αστυνομικό όργανο ή προσοντούχο πρόσωπο ή άλλο πρόσωπο που εισήλθε στα υποστατικά μαζί με τον Επιθεωρητή, σύμφωνα με την παράγραφο (β) του άρθρου 31, όταν το πρόσωπο αυτό παρέχει ή πρόκειται να παράσχει νόμιμη βοήθεια στον Επιθεωρητή,
- (γ) παραλείπει να συμμορφωθεί με οδηγία που δίδεται νόμιμα σ' αυτό από Επιθεωρητή δυνάμει της παραγράφου (ε) του άρθρου 31,
- (δ) παραλείπει να παρουσιάσει μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα οποιοδήποτε βιβλίο ή έγγραφο που απαιτείται να παρουσιάσει δυνάμει της παραγράφου (στ) του άρθρου 31,
- (ε) ενώ είναι πρόσωπο που εμπίπτει μέσα στις πρόνοιες των υποπαραγράφων (i) έως (iii) της παραγράφου (ζ) του άρθρου 31, παραλείπει να δώσει, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, πληροφορίες οι οποίες νόμιμα απαιτείται να δοθούν σε Επιθεωρητή που ενεργεί σύμφωνα με την προαναφερθείσα παράγραφο (ζ) ή δίδει πληροφορίες που είναι αναληθείς ή λανθασμένες ή μη πλήρεις,
- (στ) ενώ είναι ένα από τα πρόσωπα ή εμπίπτει στις κατηγορίες προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο (θ) του άρθρου 31, παραλείπει κατόπιν νόμιμης απαίτησης από Επιθεωρητή, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα:
  - (i) Να παράσχει στον Επιθεωρητή ή σ' οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που εισήλθε στο υποστατικό μαζί του, ασφαλή πρόσβαση σε οποιοδήποτε μέρος των υποστατικών,
  - (ii) να θέσει στη διάθεση του Επιθεωρητή ή οποιουδήποτε προσώπου το οποίο εισήλθε στο υποστατικό μαζί του, οποιαδήποτε μέσα για τη διεξαγωγή δοκιμών, μετρήσεων, επιθεωρήσεων ή εξετάσεων,
 νοουμένου ότι έχει εξουσία να πράξει τούτο και ότι τα μέσα που αναφέρονται στην υποπάργραφο (ii) είναι ευλόγως διαθέσιμα.

(2) Οποιοδήποτε πρόσωπο:

- (α) Πλαστογραφεί οποιοδήποτε πιστοποιητικό που απαιτείται δυνάμει ή για σκοπούς του παρόντος Νόμου ή Διατάγματος,

Κανονισμού ή Κανόνα που εκδίδεται με βάση τον παρόντα Νόμο, ή

- (β) δίδει ή υπογράφει τέτοιο πιστοποιητικό γνωρίζοντας ότι είναι αναληθές σε σχέση με οποιοδήποτε ουσιώδες στοιχείο, ή
- (γ) εν γνώσει του παρουσιάζει ή χρησιμοποιεί πιστοποιητικό που έχει πλαστογραφηθεί ή είναι αναληθές, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, ή
- (δ) εν γνώσει του παρουσιάζει ή χρησιμοποιεί ως αφορούντα οποιοδήποτε πρόσωπο τέτοια πιστοποιητικά, χωρίς να αφορούν τέτοιο πρόσωπο, ή
- (ε) παριστάνει πρόσωπο κατονομαζόμενο σε τέτοιο πιστοποιητικό, ή
- (στ) προσποιείται ψευδώς ότι είναι Επιθεωρητής, ή
- (ζ) εσκεμμένα συγκατατίθεται σε οποιαδήποτε τέτοια πλαστογράφηση, υπογραφή, χρήση, πλαστοπροσωπία ή προσποίηση, ή
- (η) εσκεμμένα προβαίνει σε ψευδή καταχώρηση σε κατάλογο, βιβλίο, ειδοποίηση, πιστοποιητικό ή έγγραφο απαιτούμενο δυνάμει ή για σκοπούς του παρόντος Νόμου ή οποιοδήποτε Διατάγματος ή Κανονισμού ή Κανόνα που εκδίδεται με βάση τον παρόντα Νόμο, ή
- (θ) εσκεμμένα προβαίνει σε ψευδή δήλωση ή υπογράφει δήλωση που απαιτείται με βάση ή για σκοπούς του Νόμου αυτού ή Διατάγματος ή Κανονισμού ή Κανόνα που εκδίδεται με βάση το Νόμο αυτό, η οποία είναι ψευδής, ή
- (ι) εν γνώσει του κάμνει χρήση τέτοιας ψευδούς καταχώρησης ή δήλωσης, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως,

είναι ένοχο αδικήματος, και υπόκειται σε πρόστιμο που δε θα υπερβαίνει τις χίλιες λίρες ή σε φυλάκιση που δε θα υπερβαίνει το ένα έτος ή και στις δυο αυτές ποινές.

Περιορισμός
στην απο-
κάλυψη
πληροφοριών.

33. Αποτελεί αδίκημα για οποιοδήποτε πρόσωπο που έχει αποκτήσει πληροφορίες από την άσκηση εξουσιών δυνάμει του παρόντος Νόμου, να αποκαλύπτει οποιοδήποτε από τις πληροφορίες αυτές που αφορούν εμπορικό μυστικό, εκτός αν η αποκάλυψη γίνεται:

- (α) Με τη συγκατάθεση του διαχειριστή της διεργασίας ή του προσώπου που έχει δικαίωμα να χρησιμοποιεί ή να τηρεί το εμπορικό μυστικό, ή
- (β) για σκοπούς εφαρμογής οποιωνδήποτε προνοιών τις οποίες έχει υποχρέωση διά νόμου να εφαρμόζει, ή
- (γ) για σκοπούς ποινικής διαδικασίας, ή
- (δ) για σκοπούς οποιασδήποτε έρευνας που διεξάγεται από ή εκ μέρους του Υπουργικού Συμβουλίου ή του Υπουργού ή του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε σχέση με την εφαρμογή οποιωνδήποτε από τις πρόνοιες τις οποίες έχει υποχρέωση να εφαρμόζει.

Αδικήματα.

34.—(1) Κάθε πρόσωπο το οποίο παραβαίνει ή παραλείπει να συμμορφωθεί προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή των Κανονισμών που εκδίδονται με βάση αυτόν, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, εκτός αν προνοείται διαφορετική ποινή, υπόκειται σε φυλάκιση ενός έτους ή σε πρόστιμο είκοσι χιλιάδων λιρών.

(2) Όταν αδίκημα που διαπράττεται με βάση τον παρόντα Νόμο από εταιρεία, συνεργατικό ίδρυμα ή άλλη ένωση προσώπων, αποδειχθεί ότι έχει διαπραχθεί με τη συγκατάθεση ή τη συνεργασία, ή ότι η διάπραξη του έχει διευκολυνθεί από αμέλεια εκ μέρους, οποιουδήποτε διευθύνοντος συμβούλου, προέδρου, διευθυντή, γραμματέως ή άλλου λειτουργού της εταιρείας, συνεργατικού ιδρύματος ή άλλης ένωσης προσώπων, τόσο αυτός όσο και η εταιρεία, το συνεργατικό ίδρυμα ή άλλη ένωση προσώπων θα θεωρούνται ένοχοι αδικήματος και θα υπόκεινται σε δίωξη και ποινή ανάλογα.

35. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ σε ημερομηνία που θα καθορίσει το Υπουργικό Συμβούλιο με γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, και μπορεί να καθοριστούν διαφορετικές ημερομηνίες για τις διάφορες πρόνοιές του.

Έναρξη
ισχύος.

ΠΡΩΤΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

(Άρθρο 3)

ΜΕΡΟΣ Ι

Τεχνική Επιτροπή για Προστασία του Περιβάλλοντος

1.—(1) Καθιδρύεται επιτροπή καλούμενη «Τεχνική Επιτροπή για Προστασία του Περιβάλλοντος». Σ' αυτή θα συμμετέχει ένας εκπρόσωπος από τα πιο κάτω Υπουργεία:

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,

Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων,

Υπουργείο Υγείας,

Υπουργείο Εσωτερικών,

Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας,

Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

Οι Υπουργοί των πιο πάνω Υπουργείων δύνανται να αποστέλλουν διαφορετικούς εκπροσώπους στις διάφορες συνεδρίες της Επιτροπής. Κάθε εκπρόσωπος δύναται να συνοδεύεται από δυο επιστημονικούς ή τεχνικούς συμβούλους.

(2) Πρόεδρος της Τεχνικής Επιτροπής θα είναι ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σε περίπτωση απουσίας του δύναται να εκλεγεί από την Επιτροπή άλλο πρόσωπο ως Πρόεδρος συγκεκριμένης συνεδρίας της Επιτροπής.

2.—(1) Απαρτία θα αποτελούν τρία μέλη της Επιτροπής.

(2) Οποιαδήποτε Επαρχιακή Διοίκηση και οποιοσδήποτε Δήμος δύνανται να στείλουν παρατηρητή σε συνεδρία, ο οποίος θα έχει δικαίωμα λόγου αλλά όχι ψήφου.

(3) Οι συνεδρίες της Επιτροπής θα συγκαλούνται από τον Πρόεδρο. Ο Πρόεδρος θα καλεί έκτακτη συνεδρία σε 14 ημέρες από την ημέρα υποβολής παράκλησης από οποιοδήποτε μέλος που θα δηλώσει την ανάγκη και την αιτία για έκτακτη συνεδρία της Επιτροπής.

(4) Ειδοποιήσεις για συνεδρίες στις οποίες θα συζητούνται θέματα που αφορούν τον έλεγχο της ρύπανσης των νερών θα πρέπει να αποστέλλονται αμέσως ώστε να φτάνουν στα Υπουργεία τουλάχιστον 7 ημέρες πριν από την ημέρα της συνεδρίας και θα πρέπει να περιέχουν λεπτομέρειες σε σχέση με:

— Ποιοτικούς στόχους,

— γενικούς όρους,

- άδεια για απόρριψη και όρους στους οποίους θα υπόκειται τέτοια απόρριψη, με εξαίρεση οποιοδήποτε όρο που επιβάλλεται με βάση τα άρθρα 13 ή 23, και με εξαίρεση οποιοδήποτε όρο που αντιστοιχεί σε γενικούς όρους που εγκρίθηκαν ήδη από την Επιτροπή,
- ανάκληση ή διαφοροποίηση της άδειας απόρριψης, με εξαίρεση ανάκληση ή διαφοροποίηση που αφορά όρο της άδειας που επιβάλλεται με βάση τα άρθρα 13 ή 23,

που θα εξεταστούν κατά τη συνεδρία μαζί με ένδειξη για οποιαδήποτε άλλη εργασία που θα διεξαχθεί.

(5) Ειδοποίηση για τις συνεδρίες και ημερήσια διάταξη συνοδευόμενη με αντίγραφα των σχετικών εγγράφων θα αποστέλλονται σε οποιαδήποτε Επαρχιακή Διοίκηση ή Δήμο ή Συμβούλιο Βελτιώσεως που δυνατόν να επηρεάζεται.

ΜΕΡΟΣ II

Διαδικασίες που αφορούν Ποιοτικούς Στόχους και Άδειες για Απόρριψη

1. Όλες οι αιτήσεις για άδεια απόρριψης αποβλήτων βιομηχανικών πηγών στα ύδατα της Κύπρου θα αποστέλλονται στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο οποίος θα φροντίζει για την άμεση αποστολή αντιγράφων στον Υπουργό.

2.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων της υποπαραγράφου (2) και της παραγράφου 3, ο Υπουργός έχει εξουσία:

- (α) Να θέτει τους ποιοτικούς στόχους για τα νερά της Κύπρου,
- (β) να εκδίδει γενικούς όρους άδειας απόρριψης και να τους διαφοροποιεί ανάλογα με τις παρουσιαζόμενες ανάγκες,
- (γ) να παραχωρεί άδειες απόρριψης, περιλαμβανομένων και των λεπτομερειών για τους όρους των αδειών απόρριψης, εξαιρουμένων των όρων που επιβάλλονται με βάση τα άρθρα 13 και 23,
- (δ) να λαμβάνει απόφαση για ανακλήσεις και διαφοροποιήσεις αδειών, με εξαίρεση ανακλήσεις και διαφοροποιήσεις όρων που επιβάλλονται δυνάμει των άρθρων 13 και 23.

(2) Προτού θέσει, εκδώσει, διαφοροποιήσει, ετοιμάσει ή λάβει απόφαση σε σχέση με οποιοδήποτε από τα πιο πάνω, με εξαίρεση την παραχώρηση άδειας απόρριψης που εκδίδεται με βάση μόνο τους γενικούς όρους που έχουν ήδη εγκριθεί από την Επιτροπή, ο Υπουργός θα συμβουλευτεί την Τεχνική Επιτροπή.

3.—(1) Οι διαβουλεύσεις σε σχέση με τα θέματα που αναφέρονται στην υποπαραγράφο (1) της παραγράφου 2 θα γίνονται σε συνεδρία της Τεχνικής Επιτροπής. Οποιοδήποτε μέλος μπορεί να ζητήσει από τον Πρόεδρο κατά τη συνεδρία, να παραπεμφθεί το θέμα στο Υπουργικό Συμβούλιο.

(2) Το Υπουργικό Συμβούλιο θα εξετάζει το θέμα και θα λαμβάνει τελική απόφαση.

4. Όλες οι αποφάσεις που αφορούν άδειες απόρριψης και τους όρους τους θα αποστέλλονται στον αιτητή ή σε εκείνο που προκαλεί απόρριψη, από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

5. Ο Υπουργός μπορεί να παραχωρεί άδειες απόρριψης χωρίς περαιτέρω διαβουλεύσεις, με βάση γενικούς όρους μόνο που έχουν ήδη εγκριθεί από την Τεχνική Επιτροπή.

6. Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί να επιβάλει οποιουδήποτε όρους κρίνει σκόπιμο με βάση τα άρθρα 13 και 23, χωρίς την ανάγκη διαβουλεύσεων.